

Estote 22. i. Pe. iij in qua habet. q. vnusquisq. sicut accepit gratiam illam in alterutrum admittit. et de commissione talenti. et q. mutua caritate sectemur eos et sint hospitales inuicem sine murmuracione 22. Sic enim adaptat nobis pennas virtutum. quibus volare possumus ad celum post christum. quia bonis operibus scilicet caritate et misericordia. quasi de monte oliueti ascendimus. Sequitur duplex alleluia. vnu est in quibusdam ecclesijs. dominus in sina in sancto. Sed quod est hoc quod dicit. Dominus autem non ascendit de monte sina. sed de monte oliueti de bethania. sicut habet luce vltimo. Ad quod dicendum quod de sina. in sancto ascendit quantum ad interpretationem. Sina enim interpretatur mandatum. Ascendit enim de sancto mandato. quod est. Ite et predicare euangelium omni creature. Vel mandatum sanctum est. Regociamini dum venio. Ipse enim est homo peregre proficiscens. qui vocauit seruos suos 22. Vel de sancto mandato ascendit. quia per implementationem mandatorum dei ascendit christus in quantum homo. et alij pro ipsum. Euangelium vero est de promissione spiritus sancti. Cum venerit pascit qui a patre procedit spiritus veritatis 22. jo. 14. c. Alia patet. Sic cardus episcopus cremonensis. dixit in mitrali. quod apostoli post primam vnditionem. qua in christi morte susceperant insufflante illo et dicente. Accipite spiritum sanctum. secundam expectabant quod promississet dominus dicens. Si abiero. mittam pascitum ad vos. Expectantes ergo decantant in introitu. Exaudi. qui versus de psalmo. xvij. s. Dominus illuminatio allumit. cuius titulus est in fine. psalmus dauid. priusquam limitetur. agitur enim ibi vnditione dauid que fuit triplex. Primo enim vnditus est in signum regis futuri. Secundo in regem super tribum iuda. Tercio super totum israel. Nos quoque idem cantamus. quia vnditionem terciam expectamus. Prima enim vnditio est in baptismo. Secunda in confirmacione aut in penitencie confessione. Tercia erit in resurrectione. Vel prima fuit in apostolis. Secunda in iudeis. Tercia in gentibus. Et quoniam apostoli ut diximus erant expectantes in templo et orantes. laudantes. et benedicentes deum. idcirco in nostra expectacione in epistola. Estote prudentes inuitamur ad oraciones. et in offerenda. Lauda anima mea dominum prouocamur ad laudes. Quis autem effectus fuerit illi apostolice vnditionis. euangelium declarat. Cum venerit vbi dicitur. Vos testimonium perhibebitis quia ab inicio mecum estis. In quibusdam tamen ecclesijs est offertorium. Ascendit deus et postcommunio. Pater cum essem. Et attente quod ob premissam causam. scilicet quoniam apostoli expectabant in diuina virtute ex alto. hec ebdomada dicitur expectacionis. in qua solent quidam ieiunare et oracioni vacare. usque ad penthecosteo quod apostoli ieiunasse leguntur per hoc tempus. Sed magister gilbertus probat ieiunandum

non esse. quia est de paschali tempore et de quinquagesima pasche. Vnde 22. Ambrosius et Augustinus aiunt inter pascha et penthecostes non esse necessitate ieiunia indicenda. Voluntas enim omni tempore a cibis percipiendis possumus abstinere. sed ex necessitate non oportet. Vnde Ambrosius per hos quinquaginta dies ieiunium nescit ecclesia. sicut ipsa dominica qua dominus resurrexit. Sunt enim omnes huiusmodi dies velut pascha et in dominica celebrandi. in quibus. sicut ait Beda. maioribus epulis et ymnis celestibus est vacandum ob reuerentiam dominice resurrectionis. et ob memoriam dominice sumptus cum discipulis. ob spem glorie immortalitatis. Verumtamen ob hanc auctoritatem penitentes excluduntur. Sed Gregorius. Ieremias excipit. et etiam concilium Aurelianense. illud tamen voluntarium est. Illud etiam notabile est quod octauam ascensionis. que deberet in quinta feria terminari ulterius oportet prorogari. Licet enim officium dominice in quinta feria repetatur. tamen in nocturnis officijs septe ferie et sabbati. inuitatorium et responsoria de ascensione cantantur. Verumtamen nocturnales psalmos dicimus cum tribus lectionibus. et de deum laudamus omittimus. Prorogatur ergo octaua. cum et apostoli essent laudantes deum. De hoc dictum est sub pascha. Recvacat a misterio. quoniam apostoli expectantes per obsequacionem. et precepto pacitum misterium denarii accipere meruerunt. et nos etiam expectantes ob eandem obseruacionem denarium vite percipiemus eterne. In his decem diebus legendi sunt actus apostolorum. quos qui persequitur spiritum sanctum accipiet. et denarium promerebitur.

De vigilia penthecostes

Equitur de vigilia pasche. in qua sicut in vigilia pasche celebratur baptismus. quia iste due festiuitates sunt maiores. et magis necessarie inter omnes. In vigilia enim pasche celebratur baptismus. quia in passione christi omnes baptizamur. quia redimimur et iustificamur. Nichil enim nasci nobis profuit nisi redimi profuisset. id est redimi nichil profuisset nisi pascitum mitteret. id est in vigilia pasche celebratur baptismus. quia tunc per spiritum sanctum mundamur et sanctificamur. quoniam dominus in celum ascendens discipulis promissit dicens. Johannes quidem baptizauit aqua vos autem baptizabimini spiritu sancto. non post multos dies. id est post octiduum. quod factum est propter hoc quod ecclesia in decima die post ascensionem celebrat baptismum ad nonum quod nostri neophiti baptizant in spiritu sancto. quem admodum et illi. Baptizant et hodie solenniter. tunc ad hoc post pascha nativitate necessitate impediti baptizentur. Tum quia petrus hodie triamilia hominum baptizauit. Tum quia dei filius in dei digito fortez deuicit. ideoque id opus per id misterium reputatur digito uementi et filio resurgenti.

Quia quia baptismi regeneratio. ap̄ta est sp̄s
 ritus sancti operatio. Quia sicut hodie descē
 dit in apostolos quem descensum baptismū ap̄
 pellauerat dicēs. Vos autē baptisabimini sp̄s
 ritus sancti sicut in baptisate descendit licet mis
 sibiliter in baptisatos. **S**ed cū tamen spiritus san
 ctus die dñica et hora tertia missus fuerit in di
 scipulos. Quare baptismus fit i sabato et hora
 nona. Videtur enim q̄ deberet potius hora ter
 tia celebrari. Respondeo quia baptismus fiat in
 sabato tamē ad illud baptismus pertinet quod a
 postoli acceperūt i die penth. et quia illud ea
 dem die vel hora non celebratur p̄pter aliquas
 fluctuantes mundi occasiōes. **T**ū p̄pter sac̄mē
 tum quod in se continet imitando cristi mortem
 et ei⁹ resurrectionē. ne membra caput p̄cedāt
 debemus illud baptismus eidem diei et dacōnem
 spiritus sancti eidē hore deputare. **I**n baptisimo
 em̄ non tantū representat sepultura saluatoris
 sed etiam mors cristi per quam baptismus ple
 nam recipit efficaciam et ipse hora nona emisit
 spiritū. **C**enturio quoq̄ sicut ex actibus aposto
 loꝝ habetur eadē hora audiuit ab āgelo. **A**udi
 te sunt orōnes tue et eadē hora a beato petro
 baptisatus est et hora nona angelus domini ve
 nit ad eum nunciāns ei ut mitteret ad petrum q̄
 euz baptisaret inde ergo mos mouit ut hora
 nona fiat baptismus solennis. **A**lie etiā sunt hu
 ius hore progiatue. put dē est in quinta pte
 sub ti. de nona. **D**eo autē spiritus sanctus datus
 est discipulis hora tertia qz fides sancte trinita
 tis predicatur erant. **H**oc sabbatum intitulat
 sabbatum duodecim lectionum. quia in primiti
 ua ecclesia duodecim lectiones legebantur. ut
 dictum est sub quarta feria tertiē dominice ad
 uentus. **O**fficium autem hui⁹ diei fere idem est
 in pluribus ecclesijs cum officio sabbati pascha
 lis et lectiones leguntur ante baptismum. ad in
 structionem baptisandorum et leguntur sine ti
 tulis. prout ibi dictum est. Veruntamē quedā
 lectiones ibi leguntur que non hic et quedam
 sibi. que hic. prepostere tamen. ibi est em̄ p̄ma
 lectio. **I**n principio hic vero est prima. **T**emp
 tavit. item ibi prius legitur. **A**pprehenderunt
 septem mulieres. et postea scripsit moyses et
 hic vero econuerso. **C**irca quod notandum est
 q̄ duo fuerunt patres vnus secundum carnem
 scilicet adam. qui p̄pter inobedienciam deo di
 splicuit et in q̄ omnes peccauerūt et mortui sūt
Alter secundum spiritum scilicet abraham. qui
 p̄pter obedienciam placuit deo et ei⁹ imitatores
 liberati sunt et viuunt. **D**e primo agitur i vigi
 lia pasche vnde tūc primo legitur. **I**n principio
 et cetera. vbi describitur dignitas hominis p̄
 quo omnia facta sunt. ut causa eius miserabili
 or̄ appareat. et inde est quod nō sequitur ibi cā
 ticum quia non bene nobis cantauit. ymo p̄ euz
 nascimur ad luctum. **A**ddicitur tamen lectio
 factum est in vigilia et cetera. in qua per figu
 ram maris rubri. agitur de baptisimo i quo egit

peijs spiritualibus submersis. vere filij israel
 liberati sunt. vnde sequitur ibi canticum victo
 rie seu leticie scilicet. **C**antemus domino. **S**ed qz
 imitatores ade ad hoc ut liberentur. **P**rimum in
 struendi sunt in fide. et postea in moribus. **I**dem
 co primo legitur ibi lectio illa. **A**pprehenderunt
 in qua de fide agitur. et i qua cristus a septifor
 mi gracia spiritus sancti apprehensus ostēditur.
 et postea illa. **S**cripsit moyses. i qua agitur de
 moribus. **I**n hac autē vigilia agit de patre spi
 rituali scilicet abraham. **V**nde legitur tunc pri
 ma lectio scilicet **T**emptauit deus abrahā. et p̄
 eam dicitur canticum leticie quia nobis bene cā
 tauit et per eius fidem ad gaudium properam⁹
Vnde dictum est ei. **I**n semine tuo benedicentur o
 nes gentes. **A**iunt tamen quidam nulluz tractū
 se qui debere. quia post promissionem sibi factā
 nullum cecinit canticum abraham. quia nullum
 focum cum quo cantaret habebat. solus dei cul
 tor et peregrinus in terra aliena. **H**ec autē lectio
 bene congruit huic diei. quia in effusionem spi
 ritus sancti data est gentibus benedictio. de qua
 dixit dominus ad abrahā. **I**n semine tuo bene
 dicentur cetera. **H**uic etiam recte congruit oratio. **D**e
 us qui abrahā. et cetera. **S**ecunda lectio est.
Scripsit moyses que datam legem declarat. q̄
 hodie data est. et nouaz significat que in cordi
 bus fidelium difusa est. **V**nde canticum sequit
 tur in quo eterna leticia repromittitur. **S**ed quia
 vere abrahā filij bonos habuerunt mores ante
 quam septem mulieres apprehenderent virum
 vnum. id est antequam cristus septiformi ḡ
 cia spiritus sancti repletus nasceretur. et postea
 in nouo testamento per baptismum christo con
 iuncti sunt ideo postea legitur lectio. **A**pprehen
 derunt septem mulieres virum vnum que sep
 tem dona spiritus sancti pronunciat. que bonis
 moribus quemlibet virum informant. vnde seq
 tur canticum. quia bonos mores gaudium com
 mittatur. **Q**uarta lectio scilicet **A**udi israel. et
 tutes que dona cōmittantur insinuat. ut sapien
 ciam. prudenciam. lumen. et pacem. vnde cantis
 cum sequitur quia pro hijs. et in hijs eternalif
 gratulabimur. **P**rima quidem resonet historiā
Secunda allegoriam. **T**ercia tropologiam.
Quarta vero anagoge. **P**rima ergo lectio est
Temptauit deus abrahā. **S**ed quid pertinet
 modo dicere de immolatione ysaac magis enim
 pertinet ad vigiliam pasche. **R**espondeo di
 citur p̄pter promissiones que sunt sibi videlicet
Multiplicabo semen tuū sicut stellas celi. bap
 tizati em̄ sunt stelle. **E**t iterum. **I**n semine tuo be
 nedicentur omnes gentes. **H**oc enim conuenit
 baptisatis. qui sunt verum semen id est veri fi
 lij abrahā. **I**n lectione vero. **A**pprehenderunt sep
 tem mulieres et per septem mulieres significā
 tur septem dona spiritus sancti. que dantur in
 baptisimo alia patent. **P**ostea fit processio
 ad fontes. sicut et in vigilia pasche et cantatur
 missa sine introitu. qz ecclesia non habet adhuc

spiritum sanctum saltem in tanta plenitudine
quanta expectat eum in crastino. qui est princeps
pium et fuis omnis boni. In uigilijs ergo pasche
et penthecoste. incipit missa a kyrieleyson si-
ne introitu prout dictum est ibi et dicitur Gloria
in excelsis deo. et hoc more apostolorum qui e-
priusquam spiritum sanctum acciperent. erant
iugiter in templo laudantes et benedicentes do-
minum. Rursus quia angeli gaudent de renatis
ideo subiungitur. Gloria in excelsis. postea sequitur
epistola de actibus apostolorum. Cum apol-
lo 22. in qua habetur quod paulus baptizatos a io-
hanne quoniam in spiritum sanctum non crede-
bant. dixerunt enim. Sed neque si spiritum sanctum
est audiimus. Post modum sequitur unum alle-
luia scilicet. Confitemini in gratiarum actio-
nem pro baptizatis. quia ab omni peccato libera-
ti sunt. Dicitur ergo hodie alleluia. nec dicitur.
flectamus genua. quia hoc est ieiunium exultan-
tionis et leticie propter resurrectionem et ascen-
sionem. Sequitur tractus. sed quare hoc cum
spiritum sanctus omnia faciat leuia. Ad hoc dicitur
dum est quod hoc fit propter baptizatos qui mul-
tos tractus miseriarum passi sunt si uixerint.

Postmodum sequitur euangelium jo. xij. c.
de promissione spiritum sancti. Si diligitis me man-
data mea seruate. et cetera. Credo in unum
deum. non est etiam omittendum quia cum sym-
bolum istud deriuatum sit a simbolo apostolorum fide
quam habebant insinuat Offerenda emitte ma-
nifeste ad operationem spiritum sancti pertinet quia
per eum renouatur facies terre et delicta ad ma-
ledicti per eum dominus benedicitur per eum ce-
lum sicut pellis extendit. id est scriptura ut quasi
nihil lateat explanatur. Similiter et communi-
o ultimo et cetera. jo. vii. ca. ad eandem pertinet
spiritum sancti operationem qui facit flumina ve-
lut aque uiue de ventre credentis exire. id est af-
fluenciam salutaris doctrine. Et est ut quibus-
dam placet hęc missa. per benedicamus domino
concludenda in uesperis. hii psalmi secundum
quarundam ecclesiarum consuetudinem con-
nuntur. scilicet. Laudate pueri. Laudate domi-
num omnes gentes. Lauda anima mea dominum
Laudate dominum quoniam bonus est psalmus
Lauda iherusalem dominum. eo quod in hii psal-
mis laudes dei magis resonare uidentur ubi
spiritus spirat. organum ad laudes inuitat

In die sancto penthecoste. R.

Penthecostes sicut et pascha apud he-
breos celebre festum erat. quod post
quinq; decades pasche celebrabatur.
unde et uocabulum sumpsit. Nam pen-
the costes dicitur a pentha quod est quinq; et costes quod
est decem. Vocatur enim penthe. quinquagesi-
mus dies a pascha. prout iam dicitur. Inter
hoc festum et aduentum domini cantatur alleluia

et gloria in excelsis. prout dictum est in prohe-
mio huius partis. et sub titulo de septem diebus
post pascha. Per hoc autem alleluia frequenter
cantatur per totam ebdomadam penthecoste. quod
per dies penthecoste. ecclesia per baptismum deo
populos congregat. et ideo salutem eorum con-
gaudens quousque ab eis utuntur uestibus. ymn-
num laudis decantant. Tunc etiam stantes
oramus in signum liberationis eorum. quod per
dona spiritum sancti de morte ad vitam resuscita-
ti meruerunt. Hac enim die missus est in aposto-
los in linguis igneis. Sane octaua penthe-
coste. a quibus dicitur celebratur. quia sicut in septe-
nario ebdomadarum qui precedit intelligitur
perfectio bonorum operum septiformis spiri-
tus. ita in octaua intelligitur consumatio premi-
orum quorum utrumque appropriatur. spiritum san-
cto. licet tota trinitas utrumque operetur. quo-
nam indiuisibilia sunt opera trinitatis. sed quod
spiritum sanctus est amor patris et filii. et ex solo
amore hoc dat et dat it nobis dominus. ideo et
spiritum sancto ascribitur. Alij uero non celebrant
octauam penthecoste. Nam cum solum septem
sint spiritum sancti dona solum septem diebus de-
bet fieri festum penthecoste. Et ideo clemens
papa dicit in sua epistola decretali quod hoc festum
caret octauis. Sed pari ratione nec pascha debe-
ret octauam habere nisi solum unam diem prop-
ter unitatem. Rursus hoc festum septem diebus
agitur propter presentis uite septenarium uel
propter animarum sabbatissimum uel quia per
septem spiritum sancti dona corporibus et anima-
bus plena gaudia conferuntur. Unde et septem
ultimi psalmi a laudibus intulante quia per sep-
tiformis gratie operationem gaudia conferunt
eterna. De hoc dicitur sub dominica prima post
penthecostes. **U**trum penthecostes sit ebdo-
modaria festiuitas. dictum est sub titulo de sep-
tem diebus post pascha.

In nocte penthecoste. leguntur tres lectiones
et dicuntur tres psalmi cum tribus antiphonis
sicut fit in nocte pasche. Ad notandum unum es-
se opus totius sancte trinitatis in potencia mis-
ericordiarum. Quidam tamen nouerunt legunt lectio-
nes sicut fit in alijs dominicis. sed tamen cano-
nicum est tres dumtaxat legere. propter facta
mentum baptismi in trium personarum nomine
celebrati. uel ob triduanam domini sepulturam
cui sumus in baptismo consepulti. Rursus
ideo tres psalmi cum tribus antiphonis dicuntur
quia spiritum sanctus tria circa apostolos opera-
tus est. Nam ueteres inuenerunt. inuenerunt
confirmari. et confirmatos ad alios conuertere
eos misit. Ad primum pertinet quod dicitur
in prima antiphona. factus est repente de celo
sonus. Ad secundum quod dicitur in secun-
da. Confirma hoc deus. Ad tertium quod
dicitur in tertia. Emitte spiritum tuum. Eorum
enim misterio docti sunt alij. et spiritum sancto